EV. THEOLOGUSOK OTTHONA SOPRON

XXI. évf. 1934 október 10. szám.

AZ ÁG. H. EV. MISSZIÓ-EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MISSZIÓI LAPOK

Megjel. havonta. Előfizetési ára: 1 évre 1 pengő. Postatakarékpzt. számla 17.270 sz.

ALAPÍTOTTA: SCHOLTZ ÖDÖN ESPERES.

SZERKESZTI: D. BÁRÓ PODMANICZKY PÁL és NÉMETH KÁROLY.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: D. BÁRÓ PODMANICZKY PÁL, EGYETEMI TANÁR.

A Missziói Lapok szerkesztősége: Sopron, Károly magaslati-u. 4.

Felelős kiadó: DRENYOVSZKY JÁNOS Kispest, Fő-tér 12., fsz. 2.

Munkába álltunk.

„Mások munkálták, és ti a mások munkájába állottatok.“ Ján. 4, 38. b.

A mi Urunk János ev. 4, 38-ban tanítványainak a munkáját kétféle megkötöttségben jellemzi. Ő küldte őket; ez az egyik. Mások munkájába álltak; ez a másik. S ezzel reámutat egyuttal munkálkodásunknak és munkánknak két veszedelmére. Az egyik veszedelme az, hogy munkába állunk a magunk kezdeményezésére vagy mások buzdítására és példájára anélkül, hogy megbizást kaptunk volna az aratás Urától s elkötelezettséget éreznénk Vele szemben. A következmény az, hogy a közöny, a kudarc, a nehézségek kedvünket szegik, lelkesedésünk elpárolog, csalódottnak érezzük magunkat, s azt hisszük joggal haragszunk. Sok egyéni és közös vállalkozás ellanyhulását, megrekedését az Úrtól független kezdés okozza. „Nálam nélkül semmit sem cselekedhettek.“ Az Isten országa munkásainak megkell tanulniok, mit jelent az: felövezve, készen „várni“ az Úr jövetelére és parancsára. Az elhirtelenkedett, elhamarkodott kezdésnek oly sok romja hever szanaszéjjel, hogy immár okulhatnánk. A munkába kitartást, szívósságot, lendületet, egységet csak a Jézus Krisztus határozott parancsa iránti engedelmesség visz. Ez fenntartja a nehézségekben a munkát és könnyűvé teszi a terhet.

Munkálkodásunknak másik veszedelme, hogy eredetiek, alapítók akarunk lenni. Meglevő munkák elakadnak, mert nincs munkás. Akik munkálkodni akarnak, egyre újabb és újabb egyesületeket alakítanak. Bizonyos fokú hálátlanság is van ebben az elődök iránt, de még nagyobb indokolatlan becsvágy. Amellett azt is mutatja, hogy hiányzik az a lélek, amely alkalmasokká tesz bennünket az együttműködésre, a csoport-munkára. Hiányzik a csapatszellem. S ennek következtében minden új alakulat önmagában hordja már a romlás csiráit. Minden 5—6 évben előállhat egy új nemzedék, amely az előzővel munkaközösséget nem vállal, hanem önmagát szeretné előtérbe helyezni.

„Mások munkálták, és ti a mások munkájába állottatok.“ A Misszióegyesület nem akar szakítani a multtal, hálával emlékezik azokra, akik a munkát előttünk végezték. De a Misszióegyesületnek van egy kérelme is. Nevezetesen, hogy most, amikor a missziói lélek munkálkodni kezd sokakban, ne essünk abba a nagy hibába, hogy ezt a munkát széjjelaprózzuk, s a felgyülemlő és

felszinre lépő erőket külön-külön akarjuk működtetni. Mások munkájába állni, ez megkíván bizonyos alázatosságot és lemondást, de hozzátartozik az eredményes munkálkodáshoz. A Misszióegyesület szeretettel várja és fogadja mindazokat, akik a misszió területén dolgozni akarnak. És ne felejtsük el, hogy már maga az a tény, hogy „mások munkálták", minden jövendő munkásnak kötelezettséget és elkötelezést is jelent. Aki a mások munkájába beállni nem hajlandó, hanem külön ösvényen jár, az a legtöbb esetben arról tesz bizonyságot, hogy többre becsüli önmagát, mint a a munkát és inkább keresi a saját dicsőségét, mint Isten dicsőségét. Inkább önmagát akarja megmutatni a világnak, mint Krisztust.

Reméljük és várjuk, hogy a Misszióegyesület a misszió munkásainak teljes közössége marad, akik nem szégyenlik az apostoli munkának ezt a jellegét, hogy az apostol is másnak a munkáját folytatja tovább.

A Lipcsei Misszió közgyűlése és ünnepségei.

(Folytatás.)

Május 23-án este 8 órakor ünnepi istentisztelet volt a Miklós-templomban. Dr. theol. Köberle A. baseli egyetemi tanár prédikált Ján. 3, 16. alapján. A keresztyén hit valódiságának, a keresztyén gyülekezet életének csalhatatlan próbaköve a missziói munkához és szolgálathoz való viszonyunk. Ez a viszonyunk akkor lesz életteljes, hogyha felismerjük Krisztusban Isten szeretetének ajándékát, amelyet az egész világnak szánt. A misszió révén megismerjük a világnak mindkét arcát. Megismerjük a földkerekség nyelveinek, népeinek, kulturáinak gazdagságát. De megismerjük a világ megromlottságát, nyomorúságát is. Mindezeknek láttán feltámad bennünk az a végső kérdés: van-e egy olyan szeretet, amely bennünket a halál után is átölel, bűneinket megbocsátja, betegségeinkből kigyógyít; vagy pedig mi valamennyien békétlenségbe és kétségbeesésbe veszünk? Erre a végső kérdésre a magunk erejéből nem tudunk felelni. A tények nyomasztó súlyú valóságát csak egy még erősebb tény tudja legyőzni. Az evangéliom azt az örömhírt viszi a világnak, hogy Isten a Jézus Krisztusban belenyúlt az emberiség történelmébe s kinyilvánította szent dicsőségét és könyörülő szeretetét. Az Ige félreérthetetlen világosságában megmutatja lényünk és életünk egész romlottságát és elvetemültségét, de megmutatja egyuttal szívének mély gazdagságát, megváltó akaratát, amely új teremtést céloz. Aki a világnak csak verőfényes oldalát nézi, azt gondolhatná, hogy az emberiség tárt karokkal és örömujongással fogadja Isten szeretetének ajándékát: Jézust. De épen őrajta lesz megrázóan nyilvánvalóvá, hogy milyen sötét a világ éjszakája. Az emberek nem akarják, hogy Isten Lelke, aki a Krisztusban mint itélőbiró munkálkodik, őket megfenyítse. Elsáncolják magukat vallásos meggyőződéseik és kegyességi gyakorlataik mögé és halálos gyülölettel harcolnak Isten szent szolgája ellen. Összeütközik Isten és a világ. Isten felállítja a világban a keresztfát, mint az emberi akarat elvetemültségének és romlottságának jelét, de ezt a jelet egyszersmind szeretetének és győzelmének lenyűgöző zálogává is teszi. A misszió munkáját csak akkor végezhetjük, hogyha az a bizonyosság égeti a szívünket, hogy Jézus Krisztus Isten útja az emberhez, hogy ő egy beláthatatlan méretű világfordulatot hozott. Az evangéliomban a világba egy egészen új istenvalóság tör be, amely teljes egészében más sikon mozog, mint minden emberi vallásos küzködésünk. Az evangéliomban van meg a felelet istentkereső kérdéseinkre, a vígasz lelki szorongásainkra, az erőforrás a félelem, a tehetetlenség és kudarc ellen. Ennek felismerése és megtapasztalása ellenállhatatlanul ösztökél bennünket arra, hogy Istennek ezt a nagy, megváltó cselekedetét az egész világnak tudtul adjuk. A missziói üzenet kimegy az egész világba, minden néphez és nyelvhez, minden kultúrához és valláshoz. De nem mindenki fogadja szívébe az üzenetet. Sokan

kitérnek előle tunyaságból vagy dacból, fanatizmusból vagy kételkedésből. Sok ellenállást, kifogást, aggályt kell az útból eltávolítani. Misszionárius és orvos, diakonissza és bibliaárus, tanító és missziói kereskedő fáradhatatlan hűségben, szóval és életpéldával, imádsággal és türelemmel sokszor évekig küzdenek egy néptörzs lelkéért, egy törzsfőnök, egy varázsló, egy hindu vezeklő, egy számkivetett özvegyasszony szívéért, míg végre szállást kap a Krisztus és felállíthatja életujító, kegyelemteljes uralmát, amely által belekapcsolódnak az örökélet forrásába. A misszióra való készség csalhatatlan próbaköve a gyülekezet hitének. Ahol a Krisztusban felismerik Isten szeretetének ajándékát a világ számára, ott elismerik azt is, hogy az egész világnak adósaivá lettek, amikor Istentől ezt az ajándékot megkapták. Ha a missziót elhanyagoljuk, akkor itthon is elveszítjük egyházunk átütő erejét. Mert amelyik egyház hitvallásával és életével nem vallja Krisztust a világ megváltójának és a világ megbékéltetőjének, az a saját népét illetően is elveszti Isten igéretét és áldását. Ma is érvényben van Istennek nagy és komoly igérete: Aki bőven vet, bőven is arat.

D. Köberle igehirdetése után D. Hilbert lipcsei egyházfőtanácsos avatta fel afrikai szolgálatra Müller Klára és Drescher Gertrud diakonisszákat. A nagy Miklós-templomot az esti ünnepélyes istentiszteletre zsúfolásig megtöltötte a hívők serege.

Május 24-ikén délelőtt 9 órakor D. Sommerlath lipcsei egyetemi tanár elnöklete alatt egyházi konferencia volt. D. Dr. Althaus erlangeni tanár „Autorität und Totalität" (Tekintély és Teljhatalom) címen tartott aktuális felolvasást a mostani németországi helyzetben annyira előtérben álló kérdésről: a lutheránus egyház elvi állásfoglalásáról a világi felsőbbség tekintélye és teljhatalma iránt. A tárgy nem tartozik lapunk keretébe. Csak annyit jegyzek ide, hogy Althaus szerint a felsőbbségről szóló tannak kiegészítésre van szüksége, mert az evangéliom ugyan örökkévaló, de a theológia az időhöz van kötve. Althaus értekezése bizonyította, hogy a német theológiai gondolkodás eleven kapcsolatot tart fenn az élettel s iparkodik azt theológiailag áthatni és értékelni. Szerfelett tanulságos volt hallani, hogy a hitleri forradalom által teremtett helyzetet s az abban működő erőket a lutheránus theológia képviselője miképen ragadta meg gyökerüknél és világította meg az isteni akarat és az Ige fényénél. — Dr. Keyszer neuendettelsaui missziói felügyelő hosszadalmas szabad előadást tartott „Volkstum und Mission" (Népség és Misszió) címen; a téma szintén aktuális lett volna, de Keyszer — talán azért, mert szabadon adott elő — annyira belemerült a gyakorlati missziói munka részleteibe és egyes eseteibe, hogy áttekinthetetlenné vált. Keyszer a pápuák között dolgozott és igen érdekes dolgokat mondott el tapasztalataiból. Végső következtetése az volt, hogy az evangéliomot a népfajokhoz szabottan (artmässig) kell hirdetni, de az evangéliom, amit így hirdetünk, ne legyen népfajokhoz szabott.

Este 8 órakor a Központi Szinház nagytermében volt ünnepély. D. Dr. Ihmels, a Lipcsei Misszió igazgatója tartott előadást „Világszolgálatunk ma" címen; előadásában a L. M. munkáját ismertette körülbelül azon keretek közt, mint a közgyülésen. Utána Lehmann misszionárius az indiai, Fritze misszionárius az afrikai ifjúsági munkáról tartott előadást. Fritze előadásának főrészét lapunk szeptemberi számának hírrovatában ismertettem. Lehmann az indiai középiskolai ifjúság körében végzett vallástanítói munkáját ismertette.

Ezzel a Lipcsei Misszió idei közgyülése és a vele kapcsolatos ünnepségek befejezést is nyertek. Másnap, május 25-ikén, délelőtt, meglátogattam Ihmels missziói igazgatót, látogatást tettem a Gusztáv Adolf-Egylet elnökénél és főtitkáránál. Május 26-ikán, szombaton elutaztam Lipcséből Berlinbe. **Németh Károly.**

A vallástanító felesége.

Mintegy két év óta voltam kinn a missziói mezőn. Októberi vasárnap délután magas rizstáblák között lovagoltam az egyik keresztyén falucska felé. Az ottani vallástanító súlyos lázbetegségben feküdt. Így aztán én akartam megtartani a kis keresztyén gyülekezetnek első hindu prédikációmat. Gyakran átgondoltam. a pandit, a nyelvtanító, nyelvi szempontból alaposan átnézte és szorongó érzés fogott el, hogy most először lépek a gyülekezet elé és beszélnem kell hozzájuk, számomra idegen nyelven.

A faluba érve lovamat megkötöttem egy árnyas fa alatt és körül néztem a vallástanító háza után. A falu mintha kihalt volna. Senkit sem láttam, hogy kérdezősködhettem volna. Ekkor az egyik házban megzendült a korál: „Dicsérd én lelkem a dicsőség örök Királyát . . .“

Amikor a házhoz értem, benéztem egy hasadékon és megpillantottam az erre a célra tisztára kitakarított tehénistállóban a mintegy negyven lélekből álló kis gyülekezetet.

Az ének befejezte után fölemelkedett a vallástanító, láztól remegő kezébe vette a Bibliát és fölolvasta az arra a vasárnapra kijelölt evangéliumi részt. De már néhány mondat után a Biblia kiesett kezéből és összerogyott volna, ha néhány férfi nem fogja föl és nem helyezi a sarokban lévő ágyra. — Most lett volna az ideje a „beugrásnak“. Még mindig vonakodtam. Senki sem látott. Mi lenne most? Ekkor egy fiatal lány fölvette a Bibliát, még egyszer tisztán és érthetően fölolvasta az Evangéliumot. Azután megmagyarázta a maga egyszerű, de szemléletes képekben gazdag módján. Végül imádságot mondott és ismét korált énekeltek.

A prédikátorból hálás hallgató lett. Meg kell vallanom, alig tett rám prédikáció olyan benyomást, mint a vallástanító 18 éves feleségeé, mert Ő volt, amint később megtudtam. Hat évig látogatta a missziói iskolát, aztán feleségül ment a vallástanítóhoz és most hűséges társa és segítője volt. Nem szégyellte a Krisztus evangéliumát a hallgatók között levő sok idős ember ellenére sem. Példája sarkaljon bennünket annak követésére. Németből. Zarándi Attila.

Az Ige ereje.

Darlington T. huszonhárom évig dolgozott a Kina Belföldi Misszió körében s egyuttal a Brit és Külföldi Bibliatársulat körzeti megbizottja is volt Kinában. A Társulat „Örökségünk“ című évi jelentésében olvassuk, hogy Darlington a mult télen Londonban előadást tartott. A Biblia élet-átalakító hatalmáról az alábbi történetet mondta el:

Egyszer éjszaka idején kétszáz tagú rablóbanda lepte meg városunkat. Megérkezésüket azzal tudatták, hogy lelőttek néhány, az utcán játszadozó gyermeket — ezzel jelezve, hogy nem ismernek tréfát. Kifosztották az egyik velünk szomszédos templomot és kihirdették a statáriumot. Ez azt jelentette, hogy feleségem és én nem végezhettük estéli evangelizáló munkánkat: nem hagyhattuk el a házat és hozzánk sem jöhetett senki. Így tehát megnyitottuk az imatermünket és behívtuk a rablókat! Azzal kezdtük, hogy egy kicsiny harmóniumon és egy trombitán egy két ének-dallamot játszottunk. A latrok bejöttek és megtöltötték a helyiséget; akkor felütöttem az egyik evangéliomot és felolvastam belőle a mi Urunk kínszenvedésének történetét. Egyszerűen elolvastam a szöveget s azután azt mondtam: „Ha holnap este megint eljöttök, megint felolvasom ezt.“

Másnap este ugyanúgy ment s az egész héten. A helyiség minden este megtelt vérszomjas banditákkal. A hét vége felé úgy éreztem, hogy a kegyelem munkálkodni kezd valakinek szívében és megkockáztattam a felszólítást. Azt mondtam: „Ha közületek valaki Krisztust személyes Megváltójául szeretné elfogadni, megkérem, tegyen nyiltan vallást azzal, hogy itt előttünk letérdepel.“ És tizenhárman jöttek könnyektől fényes szemmel! Olyan emberek voltak ezek, akik ellenségeiket lemészárolták, szívüket kivágták és megették. Mielőtt távoztak kihirdettem nekik, hogy másnap reggel Biblia-kört alakitunk.

Másnap reggel félötkor valaki az utcáról felébresztett. Mikor kimentem, láttam, hogy az én Biblia-köröm tagjai várnak rám, mindegyik markában szorongatva Bibliájának az árát! Nemcsak annak a tizenháromnak az élete alakult át, hanem több más rabló is megtért Krisztushoz.

Lemondottak garázdálkodásukról és egy keresztyén tábornok seregéhez csatlakoztak. Nemrégiben kaptam levelet a tábornoktól, amelyben névszerint megemlékezik azokról az emberekről s azt írja, hogy valamennyien buzgó keresztyének. A tábornok azt írja: „Seregemben most négyszáznál több megkeresztelt keresztyén van“.

Mikor Darlington elbeszélte, hogy a mi Urunk kínszenvedése és halála történetének egyszerű felolvasása hogyan forradalmosította azoknak a kinai ban-

dítáknak az életét, csodálatos csend szállt hallgatóságára. Olyan némaság volt, amelyet érezni lehetett és Isten jelenléte betöltötte a termet. Újból szemléltük Isten Igéjének csodás hatalmát emberi szíveken és életeken.

A Missziói Gyermekszövetség órája.

1. Gyermekek a Vezető beléptekor az evangélikus *köszöntéssel* köszönnek: „Erős vár a mi Istenünk!" — Vezető válasza: „Erős várunk!

2. *Ének:* Dunántúli é. könyvből: 452. 1. v.: „Nem henyélni, munkásságra Hivott Isten e világra. Add, óh Uram, amíg élek, Legyek hasznos, munkás lélek. Áldj meg kedvvel, értelemmel, Hogy használjak életemmel. Vigyem véghez jól munkámat, Várván tőled koronámat." (Dallama: Készítsd magad, kedves lélek.)

3. *Imádság* a „Tagsági jegy"-en lévő „Megváltó Jézusom" kezdetű imádság a Vezető előmondása után.

4. Olvasandó János jelenésekről: 2, 10. vers utolsó mondata: *„Légy hív mind halálig és néked adom az életnek koronáját!"*

5. *Magyarázat.* — Tudjátok-e K. Gg., hogy mi a hűség? Hűség az, ha tett igéreteinket megtartjuk. Ilyenkor tanév elején megigéritek jóságos Szüleiteknek, kedves tanitóitoknak és mindenekfelett a ti szerető mennyei Atyátoknak, hogy egész éven át szorgalmasan fogtok tanulni. Ha ezt az igéreteteket meg is tartjátok egész éven át, akkor azt mondjuk reátok, hogy ti hűek, a Biblia régi szava szerint: hivek vagytok. — Hűség az is, ha a reátok bizottakban becsülettel forgolódtok. Sokszor fognak ez iskolai évben tanitóitok is, Szüleitek is feladatokat bizni reátok. Ha ezeket a feladatokat elvégezitek, akkor hűek, hivek lesztek a ti kötelességeitekben. — Van azonban még más fajta hűség is! Amikor elindultok az iskolába, hányszor megtörténik, hogy a Bodri kutya utánatok szalad. Alig tudjátok visszakergetni, mindenáron veletek akar jönni. Miért? Azért, mert szeret benneteket, ragaszkodik hozzátok, hűséges hozzátok. Bizonyára azt is hallottátok már, amikor egy egy hűséges házőrző kutya gazdáit rablók, betörők ellen is megvédelmezte. Hát azt ki látta közületek, hogy nagy kutyákat befognak kis szekerekbe, melyekre felülnek a kis gyermekek s a hűséges derék kutya óvatosan vigyázva huzza a szekeret, hogy kis gazdáit valahogyan ki ne borítsa?! A nagyobbak közületek bizonyára olvastak már arról, hogy az eszkimóknak milyen hűséges segítő, szolgáló társaik az ő kutyáik, melyek hatosával, vagy tizesével befogva nagy gyorsasággal húzzák az ő szánkóikat. A kutyák hűségét tehát mindnyájan ismeritek s bizonyára más állatok hűségéről is tudnátok elmondani szép és érdekes történeteket. Én most nem állatokról, hanem emberről szeretnék elmondani valamit. Még pedig egy pogány, római katonáról, akinek holttestét nem régen ásták ki a Vezuv nevű tűzhányó hegy lávái alól. Előbb azonban énekeljük el azt a szép missziói énekünket, melyet ti oly nagyon szerettek:

6. *Ének:* „Grönland jeges vidéki, Gyöngykagylós India, Péru arany ösvényi S a gyászos Afrika Karját felénk kitárva, Könyörgve esdekel: Igazságnak nyomára mért nem vezettek el?!" (Hallelujah 56.)

7. *Történet.* Krisztus születése után a 79. év augusztus hó 24-én a parancsnok egy római pogány katonát állított Pompéji város kapujának az őrizetére, hogy legyen ott mindaddig, míg el nem jön az őt fölváltó őr. Amint ott állt mozdulatlan katonás tartásban az őr, egyszer csak látja, hogy izző, lángokat lövelő lávatömegek robbannak ki a hatalmas tűzhányónak, a város mögött emelkedő Vezuv-hegynek a kráteréből. Mit gondoltok, mit csinált a pogány katona, mikor ezt a szörnyű veszedelmet látta? Gondoljátok, elmenekült, mint ahogy ti elszaladtatok volna, hogy megmentsétek az életeteket? Nem, K. Gy.! az a pogány katona ott maradt mozdulatlanul az ő őrhelyén, ahová állították. Látta a hatalmas lávafolyamot lehömpölygni a hegy oldalán a város utcáira, látta, hogyan folyik be az udvarokba, a házakba s emelkedik egyre feljebb-feljebb, előbb ember-, majd házmagasságnyira. Látta mindezt s állt őrhelyén mozdulatlanul. Felette hamu és szikraeső zuhogott alá és ő csak állt. Hallotta a tüzes lávától halálraégetettek hörgő sikongatását, látta futva menekülni azokat, kiknek a rémület még nem bénította meg mozgási képességét, de ő csak állott rettenthetetlenül. Gondolatait nem a félelemnek érzése, se nem a menekvésnek a vágya, hanem egyedül az a tudat töltötte el, hogy néki kötelességét minden körülmé-

nyek között, mindhalálig teljesítenie kell. Őrségül állították a kapuba, helyét tehát felváltatásáig elhagynia nem szabad. Állott azért mozdulatlanul! Lába nem emelkedett futásra, térde nem roggyant meg a rémület súlya alatt. A láva jött, körülfolyta s ő nem tett kezének egyetlen mozdulatával sem kisérletet a menekvésre. Állott mozdulatlan, állott feszes, katonai vigyázzállásban. A lávafolyam egyre nőtt körülötte, végül a feje fölé emelkedett s kihülése után köpáncéllal vette körül a hős katona testét. Igy találták meg az ásatásokkor s oda állíthatnák alakját a hűségnek, a hűséges kötelességteljesítésnek a szobrául.

8. *Tanulság.* — Látjátok K. Gy.! tud hű lenni gazdájához az egyszerű lelketlen állat is! Tud hűséges lenni urához a pogány katona is! Hát vajjon ti, kik ennek a M. Gy. Sz.-nek a tagjai vagytok, tudtok-e s akartok e hívek lenni a ti Uratokhoz, a Krisztushoz?! Nagy lelkesedéssel fogtatok most is bele a missziói munkába s igéritek, hogy imádkozni és munkálkodni fogtok, hogy Istennek országa s az Úr Jézus evangéliuma eljuthasson mennél több pogányhoz. De azt kérdem tőletek ezen az első missziói órán: lesz e ebből a nagy lelkesedésből kitartás; lesz-e ebből a sok igérgetésből hűség; álltok-e majd ezen a missziói őrhelyen egész éven át oly rendületlen, félelmet nem ismerő hűséggel, mint állott az a pogány katona Pompéji kapujában? Erősítésül és buzdításul véssétek jól emlékezetetekbe felolvasott Szentigénket: „Légy hű mindhalálig és neked adom az életnek koronáját!“ Szeretnétek tudni, mi az életnek a koronája? Ezt majd a legközelebbi missziói óránkon fogom megmagyarázni. Ma csak ezt a mindhalálig tartó Krisztus iránti nagy hűséget tanuljátok és fogadjátok meg.

9. Mondjuk el felállva egyszerre a „Tagsági jegy“ 2. oldalán található csatlakozási nyilatkozatot: „Az Ur Jézus iránti . . .“ stb.

10. Énekeljük el a Dunántúli é. k. 453. 3. versét: „Hivatásom ösvényén Adj erőt tovább haladnom S minden este őszintén Tetteimről számot adnom. Ha igaz és hű leszek, Lelki nyugtot úgy lelek.“ (Dallam: Jézué én bizodalmam.)

11. Most pedig K. Gy.! beszedem tőletek a mára elhozott tagdíjakat, a két *tilléreket* s azután, aki már hozott egy bélyegárát, annak felragasztom tagsági jegyére a következő bélyegét.

12. Ki akar közületek K. Gy.! *költeményt* tanulni a következő szövetségi órára? (Kiosztom a kiválogatott illusztráló költeményeket.)

13. Ki akarja felmondani a legutóbbi alkalommal neki kiosztott költeményt? (Felkérdezek három-négyet.)

14. Tanuljunk most egy szép új éneket K. Gy.! „Halld meg a hivást, Jézusodét! Még ma kövesd Őt, fogva kezét. Áldva a karját tárja feléd S édesen igy szól: Jőjj! Óh mi szép s dicső lesz majd a nap, Hogyha lelkünk tiszta lesz s szabad S minket az égi hon befogad: Itt vagyok, Jézus, lásd!“ (Hallelujah 63.)

15. Vezető szabadon mondott imája, a gyermekek magukban vagy félhangosan követik: Lelki országunk Királya, megváltó Krisztusunk! A Te katonáidul állottunk oda akkor, amikor a M. Gy. Sz. tagjává lettünk. Kérünk adj erőt, hogy hűségesen meg tudjunk állani mi is a Te szolgálatodban és egész iskolai évünkön át kitartóan tudjunk imádkozni és munkálkodni országodnak, a lelki világosságnak a pogányok közötti terjesztésén. Áldásodat kérjük ama másik munkánkra is, amellyel itthoni magyar, teljesen árva gyermektestvéreinken akaruuk segíteni, hogy filléreinken felneveltethessünk közülük mennél többet evangélikus anyaszentegyházunk és édes magyar hazánk hű gyermekeivé! Ámen. Dicsőség legyen az Atyának . . . stb. Ámen.

16. Evangélikus *köszöntés*, mint az 1. pont alatt.

Abaffy Gyula.

„Itt ülök és sirok!

Siratom kedves, drága, drága gyermekemet: Sámuelemet. Csak gyászolni, imádkozni és sírni tudok Önökkel. Ugy szerettem, szívesen haltam volna meg helyette. Nem én beszéltem rá, hogy az egészségtelen Afrikába menjen. Sőt inkább elleneztem. Ő azonban égett a vágytól, hogy az ő Urának éljen, haljon! Az, aki a holtakat megeleveníti, Aki maga a feltámadás és élet, őt is fel fogja költeni s hűsége jutalmaként koronával ékesiteni.“ (Wimmer Gottlieb Ágost Brémából 1857. dec. 16-án kelt leveléből, melyet Böhm Sámuel édesapjának irt a misszionárius halálhirének megérkezése után.

Adjunk hálát!

1. Azokért, akik életüket áldozták fel a külmisszió sokszor gyilkos munkamezején s hogy Isten nekünk is adott egy Böhm Sámuelt, hogy az ő martirhalála is szent elkötelezésünk legyen a misszió ügye számára.

2. Azokért, akik szétszórva élnek hazánkban, de a maguk helyén imáikban hűségesen megemlékeznek egyes misszionáriusokról és misszionáriusnőkről.

3. Hogy mindjobban szaporodik azoknak a száma, akik belátják, hogy itthoni életünk nagy nyomora mellett sem tűr moratóriumot az Ur missziói parancsának reánk vonatkozó része.

Imádkozzunk!

1. Hogy az új munkaév elején nagy fájdalom, szégyen és bűneink alatti megalázkodás fogjon el bennünket, hogy még mindig nincsen misszionáriusunk: utódja Böhm Sámuelnek!

2. Hogy régi vágyunkat, Böhm szülőházának emléktáblával való megjelölését a felmerült külső nehézségek dacára is megvalósíthassuk.

3. A reformáció hónapjában: Németországért, hogy Isten könyörüljön nagy válság idejét élő egyházán s annyi hányattatás után hadd érjék meg ottani hű hittestvéreink a dicsőbb jövő felvirradását.

A misszióról való megemlékezésre szenteljük oda minden hónap második keddjének estéjét. Az október 9-iki megemlékezés alapigéjét 2. Kor. 12, 9. 10. és Efezus 6, 19-ből vesszük, amely igéket maga Böhm Sámuel írt fel fennmaradt fényképére, mint életének és szolgálatának jeligéjét.

HIREK.

Hammitzsch lipcsei missziói felügyelő november 4—18. napjaiban ellátogat hozzánk és a gyülekezetekben előadásokat tart. Kérjük azokat a lelkész és tanító urakat, akik igénybe akarják venni Hammitzsch felügyelő úr szolgálatát, szíveskedjenek Gáncs Aladárnál október hó 20 ig jelentkezni, (Budapest, VI., Hermina ut 35. d.).

Celldömölki konferenciánkra — okt. 6., 7., 8. — a már közölt program szerint jó reménnyel készülünk. Előadóink felkeresik a vidéket is. Vasárnap délelőtt Alsóságon, délután Alsómesteriben és Kemenessömjénben, este Boba, Kemenesmihályfa, Simonyi és Vönöck templomaiban lesz evangelizáló ünnepély. A budapestiek közös indulása okt. 6-én reggel 6·10 kor a Déli vasutról. Jelentkezést még a lap vétele után is elfogadunk okt. 4-ig.

A budapesti tagok szept. 11-iki összejövetelén beszámoló volt az apostagi konferenciáról. Dr. Molnár Gyula szeretett elnökünk nyújtott színes és melegszívű képet a konferencia egyes jeleneteiről. Szóltak még Mokry Eszter, Major Józsefné, Dr. Ebner Ferencné, Horeczky Béla és Gáncs Aladár. Az oxfordi mozgalom kapcsán sokat beszélnek ma a vezettetésről. Mi is úgy éreztük, hogy ez a tűzoszlop, mely Isten népét vezette s melynek szent fénye már tavaly is foglalkoztatta figyelmünket, Apostagon újból feltünt s csak várja, hogy minél többen, minél hűségesebben kövessük. — A bibliamagyarázatot Hoene Márton németországi — Görbitsch, Reppenland — lelkész tartotta: Filippi 3, 20—21-ről. Világos tudatunknak kell lenni arról, hogy tagjai vagyunk egy mennyei országnak. Belső személyes döntés Jézus mellett, — ez juttat ide. Felséges kiváltság ily nehéz időkben Isten gyermekeként élni, de semmi ébredési, vagy missziói siker sem tolhatja félre utból a mi legfőbb vágyunkat: a menny után. — A kedves és mélyhitü fiatal lelkész nyári pihenőre jött hazánkba, amely iránt már rég vonzalmat érzett. A tübingai egyetemen ismerkedett meg egyik lelkészünkkel, Horeczky Bélával s ez a lelki barátság lett alkalommá, hogy régi vágyát megvalósíthassa. Mi is igen megszerettük őt. — A női csoport a nyári szünet után szintén megtartotta első összejövetelét. A missziói gyermekszövetségek azon tagjai, akik év végéig 1 P értékü bélyeget vásárolnak, résztvesznek egy tombolában, amelynek nyeremény tárgyait, részben az egyes helyi csoportok női, vagy leány-órái kézimunkával s egyéb jutalomtárgyakkal hozzák össze.

— Legközelebbi összejövetelünk okt. 9-én este fél 6-kor lesz. Beszámolót tartunk a celldömölki konferenciáról. A női csoport ugyanezen nap d. u. 4 órakor jön össze. Mindenkit szeretettel látunk: Üllői ut 24. Imaterem.

A 67-es számú sorsjegy tulajdonosa a Christananda missziója javára tartott tombola nyertese még mindig nem jelentkezett. Az okt. 9-iki Üllői uti órán átvehető a nyeremény.

A Gusztáv Adolf-Egylet október október 1—10. tartja közgyűlését és ünnepségeit Königsbergben a lemondott Rendtorff titkos tanácsos helyébe választott új elnök, Dr. Gerber lipcsei egyetemi tanár elnöklésével. Az ünnepségek napjaiban a világ minden tájáról érkező 200-nál több lelkész lép a keletporoszországi és a danzigi templomi szószékekre gyülekezeti és gyermekistentiszteleteken hirdetni az evangéliomot. A rendes üléseken kívül több munkaközösség is ülésezik, amelyek között említésre méltó a szórvány-lelkészek külön tanácskozása. A Gusztáv Adolf-Egylet munkája a mostani körülmények közt rendkívül fontos. Lengyelországban a gorlicei árvíz nyomában igen nagy azon a vidéken a nyomorúság. Ausztriából az Egylet külön kiküldöttje szívettépő hireket vitt az Egyletnek; az ausztriai evangélikusok szorongatott helyzete fokozott támogatást tesz szükségessé. Oroszországban az Egylet a leningrádi lelkészképző szeminárium fenntartásával lehetővé tette, hogy az utóbbi esztendőkben kerekszámban 30 fiatal evangélikus lelkész nyerjen kiképzést, akik 15 idősebb lelkésszel együtt még mindig működnek óriási nehézségek közt Oroszországban. Külön ága az Egylet munkájának a külföldi német theológiai hallgatók támogatása. Ez kétféle uton történik. Támogatja az Egylet ezokat a hallgatókat, akik nem németországi egyetemeken és főiskolákon (Bécs, Riga, Posen, Dorpat) tanulnak; másfelől pedig ösztöndíjakat ád a Németországban tanuló ifjaknak. A mult iskolai félévben 146, különböző országokból való theológiai hallgatót segélyezett az Egylet. Az Egylet szorosabb értelemben vett szeretetmunkájának körébe tartozik a diakonissza-munka támogatása, nevezetesen Braziliában és Ausztriában, de Magyarországon is. A Gusztáv Adolf-gyermekadományt az idén Ujverbász (Jugoszlávia — Bácska) kapja. — A Gusztáv Adolf-Egylet nemes munkája minket magyar evangélikusokat buzdítson arra, hogy tőlünk elszakadt hittestvéreink ügyét jószívvel felkaroljuk, Európában, de Észak- és Délamerikában is. Gondolunk itt különösebben is a Braziliába szakadt evangélikus magyarokra. Azt hisszük, hogy Isten ezeknek a tőlünk földrajzilag távol élő hittestvéreknek a lelki üdvösségéről való gondoskodást elsősorban mi reánk ruházta s nem szabad tőlük megvonnunk segélyt nyújtó testvérkezünket. Misszióegyesületünk munkakörébe hovatovább be kell vonnunk ezt a munkát, amely túlnyomórészt parlagon hever.

A muníciógyárosok szemérmetlen üzelmeiről rántja le a leplet a washingtoni vizsgálat. Megvesztegetett „hazafiak“ uszítják és fegyverzik egymás ellen az országokat. A missziónak rendelkezésére áll a leghatalmasabb fegyver az ördög-munkának lerontására: az Ige. Sajnos, hogy e világ fiai ma is okosabbak a világosság fiainál. A misszió munkájára sajnáljuk a pénzt, ellenben az ördög milliárdokat tud mozgósítani, hogy konkolyhintése után háborút arathasson mindazon bűnökkel és gyalázatosságokkal együtt, amik velejárói a háborúnak. A keresztyén misszió életet visz, a háború halált és testi-lelki nyomorúságot. Mégis: a halálra van pénz, az életre nincs. A népeket vakok vezetik romlásba. Fényljetek „mint csillagok“ ebben a sötét világban! Terjesszétek az evangéliom világosságát!

Új könyvek. Wolf Lajos ceglédi lelkésznek az apostagi konferencián tartott előadása a Harangszó külön lenyomatában szines füzetke formájában „A Szentlélek munkája a családi életben“ címmel megjelent. Ára 10 fill. — Október havában megjelenik a Ref. Külmissz. Szöv. egy új kiadványa: „A félelmetes Tibet“. A 100 oldalas mű előjegyzési ára 50 fill. Postai küldés esetén 12 fill. portó. — Báró Podmaniczky Pál *Hauge János* életrajzát adja ki az ősz folyamán. Ami Ruotsalainen Pál, a parasztpróféta a finn, Laestadius a lapp népnek, az Hauge a norvégeknek. Isten hatalmas eszköze, aki a lelki inség idején megszegte az élet kenyerét népének. Egyszerű földműves volt. Amit tanult, azt Isten Igéjéből, Isten lelkétől tanulta. Bizonyságtételére fölvirult a lelki pusztaság. Noha már több mint száz éve a sírban pihen, bizonyságtétele ma is él és hat norvég hazájában. Az életrajz körülbelül 320 oldalas könyv lesz műmellékletekkel diszítve. Előfizetési ára 5 pengő.

Németh Vilmos könyvnyomdája Szentgotthárdon.

EV. THEOLOGUSOK OTTHONA KÖNYVTÁRA SOPRON.